Contributed by Thierry Pierret
woensdag, 24 november 2010 -

De missie van "verduidelijker" Bart De Wever kwam tot een einde toen de Franstalige partijen zijn nota verwierpen. De "verzoener" Johan Vande Lanotte probeert de brokstukken te lijmen tussen N-VA en PS. Maar waarover gaat het hier? Hetzelfde werk in hetzelfde bedrijf voor een verschillend loon?

Bart De Wever stelt voor niet minder dan 45% van de personenbelasting over te hevelen naar de regio's. De regio's zouden zo ook de bevoegdheid hebben om de belastingschijven te veranderen en te beslissen welk deel haar toekomt. De personenbelasting is "progressief" in de zin dat hoe hoger het inkomen, hoe hoger de belastingschijf is. Tot aan een zeker plafond. Een rijkere regio zou de beslissing kunnen nemen dit plafond ter verlagen of de drempel waaronder geen belasting moet betaald worden op te trekken. Een andere, armere regio zou integendeel het plafond kunnen optrekken of de drempel te verlagen. Het verschil in belastingen dat iemand met een bruto-salaris moet betalen, zou zo verschillen van regio tot regio. Dat zou leiden dat mensen met eenzelfde bruto-loon een ander netto-loon overhouden, alnaargelang de regio waar hij of zij woont.

Kassiersters van Carrefour bijvoorbeeld, met dezelfde anciënniteit en dezelfde familiale situatie, zouden verschillende netto-salarissen hebben alnaargelang ze wonen in Vlaanderen, Wallonië of in Brussel. Zelfs als ze naast elkaar werken in hetzelfde grootwarenhuis! Op termijn zou dit ertoe kunnen leiden dat collectieve arbeidsovereenkomsten CAO's niet kunnen behouden worden. CAO's bepalen namelijk de loonsvoorwaarden in een bepaalde sector. Met dergelijke loonverschillen zouden CAO's vroeg of laat ook geregionaliseerd worden, wat loonverschillen tussen de regio's nog zou doen toenemen. Loontrekkenden van eenzelfde sector, zelfs binnen eenzelfde bedrijf, kunnen makkelijker tegen elkaar worden opgezet bij loononderhandelingen of bij een herstructureringsplan. De tendens tot een communautaire splitsing van de vakbonden zal nog toenemen. Wordt de jacht op werklozen een competitiesport?

Bart De Wever stelt ook een regionalisering voor van de begeleidingspolitiek van werklozen; alsook van de sancties en de voorwaarden tot steuntrekken. Dit idee komt van de SP.a en vindt aanhangers in andere partijen. Een regio zou kunnen beslissen dat de werkloosheidsvergoeding in de tijd wordt beperkt. Een andere – of dezelfde – regio zou kunnen beslissen de wachttijd van jongeren te verlengen. Tijdens die wachttijd hebben jongeren geen recht op een werkloosheidsuitkering.

Zelfs als de financiering van de werkloosheid op federaal niveau blijft, dan lijdt een regionalisering

van de personenbelasting ertoe dat regio's ten allen prijze de werklozen aan het werk willen zetten om meer belastingen te innen uit hun mager inkomen. Temeer daar de personenbelasting het enige criterium is voor de verdeling van de middelen tussen de regio's. Dat zal ongetwijfeld leiden tot een verhoogde competitie tussen de regio's om de werkgelegenheid te doen stijgen. En tot een verhoogde vorm van sancties tegen werklozen. Alle partijen rond de onderhandelingstafel gaan akkoord om een mechanisme in te stellen voor de financiële "responsabilisering" van de regio's. Ze verschillen enkel van mening over de methode die ze willen gebruiken. De doelgroepen regionaliseren?

Alle partijen zijn het eens om de politiek om werklozen aan het werk te krijgen te regionaliseren. Dat betekent ook dat doelgroepen van werklozen worden geregionaliseerd.

Zo kunnen patronale sociale bijdrage verminderd worden (plan Activa bijvoorbeeld). De regio's zouden doelgroepen kunnen bepalen die verschillend zijn in functie van wat de markt nodig heeft. Vlaanderen zou de bijdragen kunnen verminderen op de lonen van oudere werknemers, Wallonië en Brussel op die van jongeren. Dat zou leiden tot een verschil in bruto-lonen, bovenop het verschil in netto-loon. De financiering van de sociale zekerheid zal hierdoor aangetast worden, wat de deur opent voor haar volledige regionalisering in een latere fase.

Als de nota van Bart De Wever één zaak verduidelijkt, is het wel de bijzonder antisociale natuur van de hervormingen die bediscussieerd worden. Voor de eerste keer zijn dat soort voorstellen op papier gezet. De Franstalige partijen, PS eerst, slaakten hartverscheurende kreten. "Geen collectieve verarming!", zweerden ze met de hand op het hart. Het is waar dat de maatregelen van de "verduidelijker" het Waalse budget enkele honderden miljoenen lichter maakt per jaar. Maar Paul Magnette, de vermoedelijke opvolger van Elio di Rupo, gaf 's anderendaags toe dat de nota van De Wever voor 90% overeenkomt met de nota van Di Rupo. Zou een collectieve verarming van loontrekkenden en steuntrekkers meer aanvaardbaar zijn als die verarming "evenredig" zou verdeeld zijn over het ganse land?